

Diarienummer: KS-2025/733

Handläggare: Hanna Borgman, kommunarkivarie

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Samverkansavtal för UppE-arkiv

Förslag till beslut

1. Knivsta kommun ingår samverkansavtalet för UppE-arkiv mellan Enköping, Heby, Håbo, Knivsta, Tierp och Östhammars kommuner.
2. Kontorschefen för kommunledningskontoret ges i uppdrag att underteckna avtalet för Knivsta kommuns räkning.

Sammanfattning av ärendet

Knivsta kommun har sedan 2021 deltagit i ett informellt samarbete med Enköping, Heby och Östhammars kommun kring e-arkiv. Samarbetet har nu utvecklats till ett formellt samverkansavtal som även omfattar Håbo och Tierps kommuner. Syftet med samverkan, som fått namnet UppE-arkiv, är att skapa en långsiktig, robust och kostnadseffektiv samverkansstruktur för förvaltning, utveckling och drift av respektive kommuns e-arkiv.

Avtalet reglerar gemensamma organisationer, beslutsformer och ansvarsfördelning mellan parterna samt anger hur samverkan ska bedrivas i frågor som rör e-arkivets användning, leveranser, utbildning och utveckling.

Avtalet gäller till och med den 1 maj 2050 och kan sägas upp med 24 månaders uppsägningstid.

Ärendets uppkomst och historik

Knivsta, Heby och Östhammar genomförde en gemensam upphandling av e-arkiv 2020. Efter införandet har kommunerna samverkat informellt, vilket visat sig fungera väl. Enköpings kommun tog 2023 initiativ till att utreda möjligheten till en länsövergripande samverkan. I arbetet anslöt även Håbo och Tierp, som saknar e-arkiv i dagsläget.

Det framtagna samverkansavtalet syftar till att formalisera samarbetet, säkerställa ansvarsfördelning, skapa gemensamma beslutsvägar och möjliggöra gemensam utveckling.

Genom avtalet inrättas ett styrgrupps- och rådssystem för e-arkivfrågor. Styrgruppen består av chefer med ansvar för e-arkiverksamheten i respektive kommun, medan e-arkivrådet består av en arkivarie per kommun. Styrgruppen fattar strategiska

beslut och ansvarar för övergripande planering och ekonomiska frågor. E-arkivrådet ansvarar för samordning, gemensamma processer och omvärldsbevakning.

E-arkivet drifts sker lokalt hos IT-Centrum, där varje kommun har sin egen installation. Samverkan kan även omfatta gemensam systemintegration, utbildning och processutveckling.

Rättslig utredning

Lagstöd

Hantering av kommunens allmänna handlingar, inklusive digital arkivering och långtidsbevarande, är en lagstadgad del av den kommunala kärnverksamheten. Offentlighetsprincipen enligt tryckfrihetsförordningen 2 kap. kräver att allmänna handlingar bevaras och kan tillhandahållas på ett ordnat och tillgängligt sätt. Detta konkretiseras i arkivlagen (1990:782), som gör arkiverksamhet till en obligatorisk kommunal uppgift och ålägger kommunen att organisera sin arkiverksamhet så att rättssäkerhet, transparens och långsiktigt bevarande säkerställs. För att möta dessa krav krävs både teknisk och organisatorisk förmåga, vilket samverkansavtalet för UppE-arkiv är avsett att stärka.

Kommunallagen 9 kap. 37 § ger kommuner möjlighet att ingå avtal om samverkan i kommunala angelägenheter. UppE-arkiv-avtalet ryms inom denna bestämmelse eftersom samarbetet avser samordning, stöd och utveckling av respektive kommuns e-arkiverksamhet. Avtalet innebär inte att myndighetsutövning överförs; varje kommun kvarstår som självständig arkivmyndighet, vilket framgår av avtalets avsnitt 5 och 6.3 (Samverkansavtal UppE-arkiv 2025).

Samlad bedömning

Förvaltningen bedömer att samverkansavtalet för UppE-arkiv är lämpligt för kommunen att ingå. Avtalet stödjer kommunens lagstadgade ansvar för att bevara och hantera allmänna handlingar på ett rättssäkert sätt och ger förutsättningar för en mer stabil och effektiv e-arkiverksamhet än om kommunen skulle arbeta ensam.

Avtalet ryms inom kommunens befogenheter enligt kommunallagen och arkivlagen. Samverkan enligt avtal är tillåten enligt kommunallagen 9 kap. 37 §, och eftersom varje kommun kvarstår som egen arkivmyndighet överförs ingen myndighetsutövning. Avtalet uppfyller därmed kraven på kommunalt självstyre och rättssäkra beslut.

Samverkan ger kommunen tillgång till gemensamma rutiner, kompetens och stöd i e-arkivfrågor. Detta stärker kvaliteten i leveranser till e-arkiv, förbättrar enhetlighet i arbetssätt och minskar sårbarhet vid personalomsättning. Det ger också bättre möjligheter att följa lagkrav och nationella rekommendationer för digitalt bevarande.

Genom att dela kostnader, resurser och utvecklingsinsatser med andra kommuner blir arbetet mer kostnadseffektivt. Samverkan ger även långsiktiga fördelar i form av gemensamma upphandlingar, effektivare drift och bättre möjligheter att möta framtida krav på digital informationshantering.

Konsekvensbeskrivningar

Ekonomiska konsekvenser

Beslut att ingå i samverkansavtalet för UppE-arkiv innebär inga kostnader. Kostnader som kan uppstå inom samverkansavtalet i framtiden är exempelvis för en gemensam systemintegration eller utbildningsinsatser. Dessa kostnader delas lika mellan parterna om inget annat beslutas i styrgruppen. Avtalet reglerar inte kostnader för respektive parts e-arkivsystem, IT-drift eller enskilda leveranser utanför samverkan. Samverkan bedöms på sikt bidra till kostnadseffektivitet genom gemensamma upphandlingar, delade resurser och samordnad kompetensutveckling.

Juridiska konsekvenser

Avtalet tydliggör ansvarsfördelningen mellan parterna och stödjer kommunernas efterlevnad av offentlighetsprincipen, arkivlagen (1990:782) och bestämmelser om digitalt bevarande. Parterna förblir självständiga juridiska aktörer och ansvarar var för sig för arkivmyndighetsuppgifter och egna anställningar.

Verksamhetsmässiga konsekvenser

Genom formaliserad samverkan stärks kompetensen inom e-arkivområdet, och kommunerna kan gemensamt driva utvecklingsfrågor, utbildningar och leveransprocesser. Samverkan ger även ökad förmåga att möta framtida krav på digitalt bevarande och tillgänglighet.

Barnkonsekvensanalys

Barnkonsekvensanalys är gjord enligt checklista.

Konsekvenser om beslutet inte tas

Om kommunen inte godkänner samverkansavtalet riskerar den att stå utanför den länsövergripande samverkan, vilket kan leda till:

- förlorade möjligheter till erfarenhetsutbyte och gemensam utveckling,
- ökade kostnader för egen utveckling och drift,
- svårigheter att upprätthålla samma nivå på stöd och kompetens som inom UppE-arkiv.

Underlag för beslut och beslutsexpediering

Tjänsteutlåtande 2025-12-09

Avtalsförslag gällande samverkansavtal för UppE-arkiv

Beslutet skickas till

Akten

Åsa Franzén
Chef Kommunledningskontoret

Barnchecklista inför beslut

Alla under 18 år är att betrakta som barn.

1. Påverkar beslutet barn?

Ja ☐ Nej ☒

2. Hur har barns bästa beaktats?

Beslutet rör ett administrativt samverkansavtal mellan flera kommuner om e-arkiv. Det handlar om hur kommunerna internt organiserar sin informationsförvaltning och digitala arkivering.

Beslutet har ingen direkt eller indirekt betydelse för barns rättigheter enligt barnkonventionen.

Indirekt kan den kommunala samverkan kring e-arkiv på lång sikt bidra till ökad transparens, rättssäkerhet och effektivitet i kommunernas informationshantering. Genom att flera kommuner samarbetar om gemensamma rutiner, processer och kompetens stärks förvaltningens förmåga att bevara och tillgängliggöra offentlig information på ett tillförlitligt sätt. Detta kan i förlängningen gynna alla invånare, även barn, genom ökad insyn och rättssäkerhet. Effekten är dock indirekt och av sådan karaktär att beslutet inte anses påverka barn enligt barnkonventionens definition.

3. Beskriv eventuella intressekonflikter.

4. Barn tillfrågas vid övergripande fleråriga planer/styrdokument. Har så skett?

Ja ☐
Nej ☒

Inte aktuellt. Beslutet rör inte en övergripande flerårig plan eller ett flerårigt styrdokument.